

A BUDAPESTI
SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK
ÉRTESITŐJE.

EGYEDÜLI HIVATALOS SZAKKÖZLÖNY. — KIADJA AZ IPARTÁRSULAT.

Az «Értesítő»-t a társulat tagjai díj nélkül kapják

➡ Megjelenik minden hó utolsó napján ➡

A választmány megbízásából szerkeszti: a társulat titkára.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők be.

SZERKESZTŐSÉG:

Budapest, IV. kerület, Himző-utca 1. szám, földszint.

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert cégektől fogadunk el.

HIRDETÉSEKET

a társulat titkársága (Bpest, IV., Himző-u. 1. sz. földsz.) vesz fel

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldalra terjedő nagyságban	20 fjt — kr.
1/2	10
1/4	6
1/8	3 . 50

Egész évre szóló hirdetéseknel husz százalék engedmény.

Országos szövetség.

Gundel János az országos magyar vendéglős szövetség elnöke folyó hó 25-ére egybehívta az aradi kongresszus végrehajtó bizottságát, a szövetség szervezetének végleges meghatározása és az intézők megválasztása céljából.

A végrehajtó bizottsági ülés, Budapesten, a mondott napon tényleg megtartván, annak lefolyásáról az itt közölt jegyzőkönyvben számolunk be:

Jegyzőkönyv, felvétel az Aradon, 1900. évi szeptember hó 12-én tartott V-ik országos magyar vendéglős kongresszus végrehajtó bizottságának Budapesten, 1900. évi október hó 25-én az «István főherceg» szállodában, Gundel János elnöklete alatt tartott üléséről.

Jelen voltak Budapestről: Kammer Ernő, Stadler Károly, Glück Frigyes, Wirth Ferencz, Mehringer Rezső, Prindl Nándor, Bokros Károly, Sperl Flóris, ifj. Sprung János, Kommer Ferencz, Petz Károly bizottsági tagok; Dr. Solti Ödön ipartársulati ügyész és Poppel Miklós titkár.

Debreczenből: Hauer Bertalan; Szegedről: Priváry Pál; Esztergomból: Schleiffer Lajos; Kassáról: Seress Márton és Szalasi Alajos; Miskolcra: Weisz Mátyás; Komáromból: Boór József ipartársulati ügyész.

I. Elnök bejelenti, hogy az aradi kongresszus jegyzőkönyve a gyorsírói jegyzetek nyomán elkészítettén, ennek folytán a kongresszus határozatainak végrehajtása céljából, a mai napra egybe hívta a bizottságot. Köszönetet mond a bizottság tagjainak szives megjelenésükért s az ülést megnyitván, Kammer Ernő és Prindl Nándor urakat felkéri a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére, Dr. Solti Ödön ügyész urat pedig a jegyzőkönyv vezetésére. (Helyeslés.)

II. Az aradi kongresszusról felvett jegyzőkönyv előterjesztetvén,

némi helyreigazítás és utóirat hozzáfűzése után jóváhagyatott és hitelesített; megszerkesztéseért Dr. Solti Ödön ügyész részére — az elnök indítványához képest — köszönet szavaztatott.

III. Elnök az ülést a jegyzőkönyv kiegészítése céljából öt perczre felfüggeszti.

IV. Szünet után a jegyzőkönyvet a végrehajtó-bizottság valamennyi jelenlévő tagja aláírta.

V. Azután felolvastattak az «Országos magyar vendéglős szövetség»-nek a m. kir. belügyminiszter által kívánt módosításokkal kiegészített alapszabályai, valamint

az alapszabályok némely pontjára vonatkozólag ugyancsak a miniszterium által kívánt felvilágosító jelentés is.

Stadler Károly a miniszterhez intézett jelentésnek végpontját, melyben az országos szövetségnek a vendéglős ipar képesítéshez kötésére irányzott törekvése van hangsúlyozva, szélszerűségi okokból kihagyatni kéri.

Elnök e kívánsággal szemben szükségesnek tartja, hogy a jelentés utolsó részében kifejtett irányelvek a miniszteriumnak tudomására jussanak.

A kérdés körül hosszú vita fejlődvén, elnök végre kijelenti, hogy hozzájárul a jelentés kifogásolt részének törléséhez.

A bizottság úgy a miniszterium kívánsága szerint módosított alapszabályt — még azzal a módosítással, hogy a 7-ik szakaszból a közgyűlés egybehívásának határidejét megállapító intézkedés töröltsék, — valamint az alapszabály némely pontjára vonatkozó felvilágosító jelentést, a kifogásolt utolsó pont törlése után, elfogadja, s annak a miniszteriumhoz leendő sürgős felterjesztésével Dr. Solti Ödön ügyész urat megbizzza.

VI. Elnök előadja, hogy a napirend szerint következik a szövetség intézőinek megválasztása, mely feladat megoldására a végrehajtó bizottság a kongresszustól, illetőleg a kongresszuson megalakult országos szövetségtől nyert felhatalmazást.

Megválasztandó a szövetség alapszabályainak értelmében:

az igazgató tanács 45 taggal, mely számnak $\frac{1}{3}$ része vidéki szaktársak közül választandó;

továbbá a központi igazgatóság; és pedig két alelnök, titkár, ügyész, hat igazgatósági tag és a számvizsgálók; végül a szakosztályok tagjai.

Megjegyzi, hogy a végrehajtó bizottság a választást minden előkészítés nélkül a mai napon meg nem tarthatná; tehát a munkálat megkönnyítése végett az ő elnöklete alatt előkészítő bizottság alakult, melynek tagjai Stadler Károly, Glück Frigyes, Mehringer Rezső, Bokros Károly, Kommer Ferencz, Förster Konrád, továbbá Dr. Solti Ödön ügyész és Poppel Miklós titkár voltak. E bizottság javaslatát a folyó évi október hó 5-én tartott tanácskozásról felvett jegyzőkönyv alakjában a végrehajtó bizottság elé terjeszti.

A végrehajtó bizottság a választást, az eléje terjesztett javaslat felhasználásával a következő eredménnyel tartotta meg:

Alelnöknek Budapestről, miután Stadler Károly semmi szin alatt nem volt hajlandó jelöltetésébe bele-

egyezni, egyhangulag Glück Frigyes, Pozsonyból pedig Palugyay Károly lón megválasztva.

Titkárnak Poppel Miklós, ügyésznek pedig Dr. Solti Ödön ügyvéd lett megválasztva.

Központi igazgatósági tagokká Glück Frigyes, Kommer Ferencz, Förster Konrád, Bokros Károly Budapestről, Nagy Lajos Aradról, Hauer Bertalan Debreczenből, egyhangulag választották meg.

Az igazgatótanácsba megválasztottak:

Gundel János,	Koch József,
Stadler Károly,	Kovács E. Mátyás,
Glück Frigyes,	Blaschka István,
Kammer Ernő,	Reutter Nándor,
Kommer Ferencz,	Burger Károly,
Wirth Ferencz,	Nagy Lajos (Arad),
Förster Konrád,	Palugyay Károly (Pozsony),
Bokros Károly,	Seres Márton (Kassa),
Mehringer Rezső,	Nagy Gábor (Kolozsvar),
Prindl Nándor,	Lenz János (Temesvár),
Lippert Lajos,	Priváry Pál (Szeged),
Schnell József,	Juranovits Ferenc (Szeged),
Sprung János,	Stern Herman (Nagyvárad),
Fürst Tivadar,	Hauer Bertalan (Debrecen),
Petz Károly,	Kass János (Szeged),
Petanovits József,	Seiffert Antal (Ujvidék),
Wilburger Károly,	Posch Nándor (Győr),
Krist Ferencz,	Schleiffer Laj. (Esztergom),
Sperl Flóris,	Dollinger András (Pécs),
Tóth József,	Czegléd Sándor (N.-Várad),
Karikás Lajos,	Szarka Jenő (Komárom),
Barabás József,	Beretvás Pál (Kecskemét),
Müller Antal,	

A szakosztályokba megválasztottak:

I. Elnöki:

Gundel János,	Nagy Lajos (Arad),
Stadler Károly,	Palugyay Károly (Pozsony),
Glück Frigyes,	Seres Márton (Kassa),
Kommer Ferencz,	Nagy Gábor (Kolozsvar),
Förster Konrád,	Lenz János (Temesvár),
Bokros Károly,	Priváry Pál (Szeged).

II. Pénzügyi.

Kommer Ferencz,	Sprung János,
Mehringer Rezső,	Fürst Tivadar,
Förster Konrád,	Juranovits Ferenc (Szeged),
Prindl Nándor,	Stern Herman (Nagyvárad),
Lippert Lajos,	Braun Gusztáv (Arad),
Schnell József,	Hauer Bertalan (Debrecen).

III. Nyugdíjügy.

Marad a jelenlegi szervezetében.

IV. Tanonczügy.

Glück Frigyes elnök,	Braun Gusztáv (Arad),
Gundel János,	Stern Herman (Nagyvárad),
Förster Konrád,	Schalkház Lipót (Kassa),
Karikás Mihály,	Kass János (Szeged),
Koch József,	Palugyay Károly (Pozsony),
Kommer Ferencz,	Varasdy S. (Szombathely),
Mehringer Rezső,	Hauer Bertalan (Debrecen),
Prindl Nándor,	Nagy Gábor (Kolozsvar),
Petanovits József,	Lenz János (Temesvár),
Stadler Károly,	Seiffert Antal (Ujvidék),
Wirth Ferenc biz. tagok,	Lichtenecker A. (Szabadka),
Walter Károly isk. igazg.,	Posch Nándor (Győr),
Száva János biz. jegyző,	Wassermann Jak. (Miskolc).

V. Közvetítésügy.

Förster Konrád,	Wilburger Károly,
Petz Károly,	Petanovits József,
Nosek Ignác,	Barabás József,

Doktor László,	Ratzki Ágoston (Medgyes),
Sverteczki Gáspár,	Priváry Pál (Szeged),
Schleiffer Laj. (Esztergom),	Weisz Mátyás (Miskolc),
Bock I. (Sátoralja-Ujhely),	Klein Sámuel (Miskolc).

VI. Idegenforgalmi ügy.

Stadler Károly,	Czegléd Sánd. (Nagyvárad),
Burger Károly,	Milecker Lajos (Debrecen),
Illits József,	Kass János (Szeged),
Palkovits Ede,	Juranovits Ferenc (Szeged),
Kommer Ferencz ifj.,	Lenz János (Temesvár),
Schmidt Károly,	Palugyay Károly (Pozsony),
Meyer József,	Gerendai N. (Waggonlits t.),
Simon Pál,	Schleiffer Laj. (Esztergom),
Petanovits József,	Lichtenecker A. (Szabadka),
Kaps József,	Szálasy Alajos (Kassa),
Buzik András,	Seress Márton (Kassa),
Pelzmann Ferencz,	Österreicher S. (M.-Sziget),
Schalkház Lipót (Kassa),	Hillinger Miksa (N.-Várad),
Nagy Gábor (Kolozsvar),	Horváth Béla (Komárom),
Nagy Lajos (Arad),	Boór József (Komárom).
Hauer Bert. (Debrecen),	

Számvizsgálók:

Illits József,	Schleiffer Lajos.
Sprung János,	

Békebiróság:

Stadler Károly,	Prindl Nándor,
Kammer Ernő,	Priváry Pál (Szeged),
Wirth Ferencz,	Schleiffer Laj. (Esztergom).

VII. A kongresszus részéről átutalt indítványokra vonatkozólag

a végrehajtó-bizottság akként intézkedik, hogy azok a központi igazgatóság útján kiadatnak a véleményezésre illetékes szakosztályoknak.

VIII. Schleiffer Lajos a szövetség hivatalos szakközölynének kijelölése iránt tesz kérdést.

A végrehajtó-bizottság megállapítja, hogy ez irányban a szövetség alapszabályainak 11-ik szakasza értelmében a központi igazgatóság rendelkezik.

IX. Glück Frigyes azt kívánja, hogy az indítványok mielőbb kiadassanak a véleményadásra hivatott szakosztályoknak, s különösen kéri a tanonczügyre vonatkozó iratok kiadását.

Helyesléssel fogadtatott.

X. Bokros Károly mindenek előtt szükségesnek tartja a szövetség alapszabályainak kinyomatását és szétküldését, valamint egy olyan körlevél kibocsátását, melyben minden megválasztott felhívandó a belépésre, vagy esetleg nyilatkozattételre.

A végrehajtó-bizottság az alapszabályok kinyomatását akkorra halasztja, ha azok kormányhatósági jóváhagyást nyertek.

Azonban elhatározza, hogy a mai ülésről felvett jegyzőkönyv kinyomattatván, a választás eredményének tudomásul vétele végett minden megválasztottnak megküldessék, egy olyan körlevél kíséretében, melyben a megválasztottak felszólítandók a szövetségbe való belépésre és a szövetség ügyének pártolására és terjesztésére.

Több tárgy nem lévén napirenden, elnök az ülést berekeszti.

Kmft.

Ipartársulati ügyek.

Jegyzőkönyv, felvétel a «Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata» által 1900. évi október hó 2-án tartott választmányi ülésről.

Jelen voltak: Gundel János elnök, Kammer Ernő tiszteletbeli elnök, Wirth Ferencz alelnök, Barabás József, Kommer Ferencz, Förster Konrád, Steinbeisz János, Bok-

ros Károly, Glück Frigyes, Krist Ferencz, Kovács E. M. választmányi tagok; Dr. Solti Ödön ügyész, Poppel Miklós titkár.

Távollétöket igazolták: Mehringer Rezső pénztárnok, Tóth József, Willburger Károly, Nosek Ignác választmányi tagok.

I. Elnök megnyitja a választmányi ülést és a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Förster Konrád és Stenbeisz János urakat.

II. Elnök jelentést tesz az aradi kongresszus lefolyásáról. Ismerteti annak kiváló mozzanatait. Magasztalólag nyilatkozik a rendezésről és példátlanak mondja azt a határt nem ismerő vendéglátást, melyben az aradi szaktársak a kongresszus tagjait részesítették. Forró óhajta, hogy a választmány illő módon fejezze ki elismerését.

A választmány részéről ama általános vélemény jut kifejezésre, hogy az aradi szaktársak a kongresszus alkalmából tulságos áldozatokat hoztak a közcél érdekében. Önzetlen eljárásuk mindenkiben csakis nagyrabecsülést és feltétlen tiszteletet kelthet.

A választmány az aradi testvér ipartársulattal, annak érdemes elnökével: Nagy Lajos urral és az összes aradi szaktársakkal szemben érzett hálájának a legmaradandóbb módon kívánván kifejezést adni, elhatározza, hogy elismerését és nagyrabecsülését a mai ülés jegyzőkönyvébe iktattatja s erről az aradi t. szaktársakat Nagy Lajos ipartársulati elnök urhoz intézett átírat kíséretében, jegyzőkönyvi kivonaton értesíti.

III. A napirendre térve, felolvastatott a folyó évi szeptember hó 4-én tartott választmányi ülésről felvett jegyzőkönyv.

A felolvasott jegyzőkönyv ellen észrevétel nem tétvén, hitelesített.

IV. Glück Frigyes a jegyzőkönyvben foglalt egyik határozatra megjegyzi, hogy a fogadó, vendéglő stb. iparok gyakorlásáról szóló székesfővárosi új szabályrendelet-tervezet egy példányát ő az országos iparegyesülettől kapta meg azzal a kívánsággal, hogy a tervezet ellen netán felmerülő észrevételeit közölje.

Míthogy a választmány a tervezetet már ismeri s ellene észrevételt nem tett, ő is ilyen értelemben fog az országos iparegyesületnek válaszolni.

Felemlíti még, hogy a szikvizgyáratok illető szabályrendelet tervezetét is megkapta az országos iparegyesülettől, ugyancsak észrevételeinek megtétele végett. Ha ennek a szabályrendeletnek valamely szakasza a vendéglős ipart is érintené, ez esetben az ipartársulat véleményét is ki fogja kérni.

Helyesléssel és elnök ur felszólalása alapján azzal a kéréssel vétetett tudomásul, hogy Glück ur oda hatni sziveskedjék, hogy az orsz. iparegyesület a vendéglős ipar gyakorlásáról szóló új szabályrendelet mielőbbi érvénybe léptetését támogassa, mert abban többféle igen helyes intézkedés foglaltatik.

V. A «Budapesti kávéipartársulat» átírat a járdafoglalási díjak leszállítása iránt újból indítandó eljárás tárgyában. — előterjesztvén,

a választmány elhatározza, hogy habár a díjak leszállítása iránt eddigelé tett legmesszebb menő kísérletek is eredmény nélkül maradtak, mégis a kávéipartársulat által tett lépéseket támogatni kívánja s e végből a járdafoglalási díjak leszállítását ismét kérni fogja a székesfőváros hatóságánál és pedig Glück Frigyes ur javaslatához képest azzal az újabb érveléssel, hogy a díjak felemelése óta a járdafoglalás jóval apadt, s így a székesfőváros az e czímen remélt jövedelem-többletet korántsem érte el.

VI. Bemutattatott a székesfővárosi III. kerületi előljárási 19024/900 sz. hirdetésménye a Bécsi-ut mentén fekvő

amerikai fajtájú szállótelep ez idei függő termésének folyó hó 8-ára kitűzött elárverezése tárgyában.

Tudomásul szolgál.

VII. Beterjesztetett Gelsei Guttmann Izidor Karcsaván kelt levele, melyben 1897, 1898 és 1899. évi saját termésű borait megvételre ajánlja.

Tudomásul vétetvén, a levélre ebben az értelemben válasz irandó.

VIII. Az V. ker. előljárási 32350/900 sz. sürgetvénye a szakiskolára vonatkozó 24417/900 sz. felhívásának elintézésére iránt Glück Frigyes ur javaslata alapján az előzménnyel azonos elintézés végett kiadatik a szakiskola igazgatóságának.

IX. Elnök felsorolja a kongresszus alkalmából felmerült, az ipartársulatot terhelő költségeket.

A választmány a felmerült költségeket megszavazza.

X. Elnök az országos szövetség igazgató tanácsának szervezését sürgeti és felkéri Bokros Károly urat, hogy mint az ügy előadója, dolgozzon ki mielőbb konkrét javaslatot, hogy a kongresszus által a választásra felhatalmazott fentartó bizottságot is mielőbb össze lehessen hívni.

Bokros Károly mindenekelőtt szükségesnek tartja egy új felhívás kibocsátását, mert a szaktársak a szövetségbe való belépésre egyáltalán nem jelentkeznek s szerinte e miatt egyelőre mit sem lehet tenni.

A kérdéshez többen hozzászólottak s végül a választmány elhatározta, hogy az előkészítés munkálatainak teljesítésére bizottságot küld ki, melynek tagjaivá elnök uron kívül Glück Frigyes, Stadler Károly, Bokros Károly, Kammer Ferencz és Förster Konrád urak választattak meg. Az előkészítés befejeztével a fentartó bizottság nyomban össze fog hivatni.

XI. Bokros Károly az aradi kongresszushoz fűzött ünnepségekről szólva, mint előtte feledhetetlen mozzanatot említi a szabadságszobornál Gundel János elnök ur által és a vértanúk szobránál Glück Frigyes ur által mondott lángoló hazafias beszédet.

Büszkeséggel mondhatja, hogy e két beszédben nyilvánuló mély hazafiasság a legmagasabb körök figyelmét is felébresztette s ő leghőbb vágyát látja teljesedni, ha a választmány hozzájárul ahhoz a javaslatához, hogy mindkét beszéd ékesen leírva, díszes keretbe helyezve, az ipartársulat hivatalos helyiségében való kifüggesztés által megörökíttessék.

A választmány zajos és lelkes helyesléssel fogadja ezt az indítványt s a kivitellel a társulati titkárt megbízza.

Több tárgy nem lévén napirenden, a választmányi ülés befejeztetett.

Kmft.

K ü l ö n f é l é k .

A kongresszusról. Az ipartársulat választmányának határozata folytán az elnökség a következő levelet küldte Aradra:

Tekintetes Nagy Lajos urnak, az aradi vendéglős ipartársulat érdemes elnökének. Aradon.

Igen tisztelt szaktárs ur!

A folyó év szeptember hó 12-én Aradon tartott kongresszus végre megalapította az országos magyar vendéglős-szövetséget! tehát életre keltette azt az eszmét, melynek megvalósulását mindazok, a kik a vendéglős-ipar érdekeit szívükön hordják, sok év óta sóvárogva várták, de a mely eszme — szaktársaink közönye miatt — már-már kialvófélben volt.

Ezen esemény teszi nevezetessé kongresszusaink történetében az aradi kongresszust!

De kimagaslóvá tette szokatlanul nagy népessége is,

mert aligha gyülekeztek még oly nagy számban szaktársaink, mint az aradi kongresszuson, a hol a végzett sikeres munkának ez a körülmény adta meg alapját.

A rendezőség fő érdeme, hogy a kongresszus népes volt; tehát a rendezőség dicsősége a kongresszus eredményes munkálkodása.

De a rendezőség kiváló érdeme az is, hogy a kongresszus tagjainak ellátásáról valóságos testvéri szeretettel gondoskodott.

Ipartársulatunk választmánya — abban a meggyőződésben, hogy a kongresszus minden sikere a rendező bizottság fáradozásához és aradi szaktársaink határt nem ismerő áldozatkészségéhez fűződik — hálás elismerésének a folyó hó 2-án tartott ülésében nagy lelkesedés mellett adott kifejezést.

Midőn erről mélyen tisztelt szaktárs urat az ide mellékelt jegyzőkönyvi kivonaton értesítjük, egyúttal magunk részéről is igaz köszönetünket nyilvánítva, vagyunk

Budapesten, 1900. október hó 2-án

Hazafias üdvözzel:

A budapesti szállodások, vendéglősök ipartársulata nevében Gundel János elnök.

Iskola-ügy. Budapest székesfőváros tanácsa a következő határozatról értesítette az ipartársulatot:

Budapest székesfőváros tanácsa. 51024 tan.-sz./1900—VII. T. A főv. községi iparostanoneziskolai igazgatók értekezletének előterjesztése az iránt, hogy a tanonczszerződések időelőtti felbontásáról az iskolák igazgatói is értesítést nyerjenek. H. Az iparostanoneziskolai igazgatók értekezletének az iparoktatásügyi bizottmány által is pártolt előterjesztése alapján *elrendeli a tanács*, hogy mindazon esetekben, *midőn valamely tanoncz szerződése még felszabadulása előtt bontatik föl*, ezen körülményről az ipartestületek és az előljáróságok ne csak a központi nyilvántartó irodát, hanem egyúttal *azon iskola igazgatóját is értesítsék, a melybe a tanoncz legutóbb járt.*

• Miről az összes ipartestületek, az előljáróságok és a közs. iparostanonez iskolák igazgatói felzetten értesítettnek.

Budapest székesfőváros tanácsának 1900. évi október hó 3. napján tartott üléséből.

Halmos polgármester.

Jelentés a budapesti munkaközvetítő intézet működéséről fennállásának 2-ik negyedében, folyó évi július 1-től szeptember 30-áig.

A f. évi márczius 15-én megnyílt intézet második negyede igazolta azon reményeket, melyek mindinkább fejlődése iránt táplálhatók voltak. Kiténik ugyanis a csatolt táblázatból, hogy a munkanélküliek száma kevesebbedett, a munkakinálat nagyobbodott és az elhelyezett munkások száma is emelkedett.

Az első negyedévben ugyanis a munkások száma, kik az intézetnél

munkáért jelentkeztek 43.075 volt,
a második negyedben ezek száma csak 21,760-at
tett, tehát kevesebb volt 21.315-el,
mi arra enged következtetést, hogy a munkára alkalmasabb nyári időben, a munka nagyobb lendületet vett s több egyén nyert az intézet felkeresése nélkül foglalkozást.

A munka szaporodását tanusítja az is, hogy a munkakinálat, mely az

első negyedben 12.530 volt
a második negyedben 14.315 re
tehát 1.785-el

emelkedett, mi által lehetséges volt szemben az első negyeddel, melyben az intézet csak 6067 munkást helyezhetett el, a második negyedben 8953 munkásnak helyet, illetve foglalkozást adni, azaz majdnem másfél annyinak mint az első negyedben.

Az intézet működésének eredményét, fennállása óta, márczius 15-étől szeptember 30-áig, a kimutatás végszámai tüntetik fel, melyek szerint:

a munkátkeresők száma 64.835
a munkakinálat összege 26.845

a munkások száma pedig, kik munkát kaptak 15,020 volt, mi a munkakinálatnak 55,7%-át teszi.

A 15.020 munkás közül 3641, vagyis 24% a vidéken nyert elhelyezést. Emelkedni fog e százalék és az elhelyezett viszonya a kínálatokhoz is kedvezőbb lesz, ha a munkaadók részletesebben fogják körülírni, mily képzettségű és minő ismeretek- és tulajdonságokkal bíró segédet kívánnak és ha a feltételeket, melyek alatt a munkást feifogadni hajlandók, részletesebben közlik, mi eddig sok esetben ismételt felhívás dacára sem történt.

A munkakinálat és munkakereslet közti különbség igen jelentékeny. A munkakinálat, illetve az üres állások száma ugyanis állandóan 1200-ra rug, míg a munkát keresők 5800-ra, mi onnan magyarázható, hogy számos iparág, gyár és vállalkozó az intézetet igénybe nem veszi, hanem szükségletét a náluk jelentkező munkásokból fedezi.

Ez eljárást az illetőknek saját érdekükben is mellőzni kellene, mert ha munkapangáskor ily uton a munkás szükséglet részben fedezhető is, és a kényszerűség az intézet igénybevételére ritkábban áll elő; munkaszaporodásnál a szükséglet fedezhető már nem lesz, és az intézet sem lesz képes a kívánalmaknak megfelelni, mivel a munkások csak ritkán nyerhetvén alkalmas helyet az intézettől, nem találják majd érdekükben levőnek, hogy ott magukat bejelentsék és naponta tudakozódjanak s így az intézet nem lesz képes a megfelelő munkásokat szolgáltatni.

Remélhető különben, hogy ezt az illető körök lassan-lassan belátják, az intézet létezésének híre pedig mindinkább terjedni fog s így azt majd nemesak a munkások, hanem a munkaadók is mind sűrűbben keresik fel.

Ennek tudatában és miután a férfimunkások száma, kik az intézetnél bejelentve vannak, 5—7000 közt mozog, a terem pedig, mely ezek számára rendelkezésre áll, csak 650 egyént fogad be, és így számos munkás a teremben helyet nem találva, kénytelen az utcán tartózkodni, mi az őszi és téli időszakban káros következtések nélkül már nem történhetnének, arra indította az intézet végrehajtó-bizottságát, hogy az intézet helyiségeinek nagyobbítása iránt a keresk. miniszter urhoz előterjesztést tegyen.

A miniszter ur ennek folytán megengedte, hogy az eddig a női munkások és tanonczok által elfoglalt terem is a férfimunkásoknak adassék át, a női munkások és tanonczok számára pedig, a Salétrom-utcában új helyiségek akként rendeztessenek be, hogy az ipari munkások elkülönítve a tanulatlan napszamos munkásoktól nyerjenek váróhelyiséget és ugyanez a férfimunkásoknál is keresztülvitessék.

Az intézet helyiségeinek ezen kibővítése már keresztülvitetvén, remélhető, hogy a téli időszakban előreláthatólag nagyobb számban jelentkező munkások akadály nélkül kezelhetők lesznek.

Budapest, 1900. évi október hóban.

Az igazgató.

Három nyelvtan. Glück Frigyes a «Pannonia»-szálló tulajdonosa Somogyi Ede segítségével három kitűnő kis nyelvtant szerkesztett pinczértanulók számára, másod-sorban a nagyközönségnek is. A könyvecskék szerkesztésénél az lebegett a szerzők szeme előtt, hogy a nagyob-bára németül beszélő pinczértanulókat megtanítsák főleg a magyar nyelvre, aztán a francia és az angol nyelv ismeretére. Az intenció tehát mindenestre elismerésre méltó, s ugyanezt mondhatjuk a könyvecskék tartalmáról s kiállításáról is. Minden egyes kötet tulajdonképpen bemutatás a legszükségesebb tudnivalók gyors és könnyű elsajátítására, a mindennapi életben előforduló szavak, szólásformák és mondatok jegyzéke. Nem fejteget sokat, nem fárasztja el a tanulót sok szabály betanulásával egyenesen a tárgyra tér át, főgondja a helyes beszédnek mennél rövidebb idő alatt való megtanítása. A kötetes háromnegyed része szótárból és beszélgetésből áll és mivel szavakat beszédformák főként arra vannak tekintettel, hogy a pinczér az idegennel érintkezessék, magától értetődik hogy ezek a könyvecskék nemcsak a pinczérnek hanem az idegenbe menőknek is megbecsülhetetlen szolgálattal tesznek; mert hiszen bárhova is megyünk idegenbe, az érintkezés nagyon meg van könnyítve, ha a vendéglő, szálló személyzetével meg tudjuk értetni magunkat. Három-négy hét elegendő, hogy a könyvecskék-ből a szükséges tudnivalókat magán uton is megtanuljuk. A három kis kötet kiállítása mintaszerű. Ha uton vagyunk minden nehézség nélkül zebben hordhatjuk, hogy kellő esetben a szükséges felvilágosítást azonnal megkaphassuk. Egy-egy kötet ára 80 kr. Megjelentek Singer és Wolfner-könyvkereskedésében

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték **(VII. sorsjáték)** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusítóknak elárusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1900. november hó 15. és 16-án tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utcza felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1900. évi október hó 14-én.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.
LÓNYAI. HAZAI.

Uradalmunk eladja az 1897., 1898. és 1899.
évi circa 200 hektoliter

saját termésü borait

jutányos áron. Mintával és ajánlattal szivesen
állunk rendelkezésre.

A karcsavai uradalom intézősége.
Karcsaván (Ungmegye)

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legtisztább égvényes
SAVANYU-KÚT
legjobb asztali- és üdítő ital,
kitűnő hatásnak bizonyult köhögésnél,
gégebajoknál, gyomor- és holyaghu-
rutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

HIRDETÉSEK

felvétetnek a kiadóhivatalban

BUDAPEST

IV. kerület, Himző-utcza 1. sz. földszint.

MATTONI'S
ELISA-BETH SALZBAD
BUDAPEST-
KELENFÖLD

SEC

SEC

*Talisman*TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}*Promontor*

(Budapest.)

DÉPOSÉ.

PEZSGŐ

CHAMPAGNER

LOUIS FRANCOIS & Co.

PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM.
 Nizza 1890. ARANY-ÉREM.
 Lissabon 1890. Hors Concours és
 NAGY DIPLOM
 Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

Paris 1889. SILB. MEDAILLE
 Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE
 Lissabon 1890. Hors Concours und
 GROSSES DIPLOM.
 Temesvár GROSSE GOLD. MEDAILLE

Főképviselek: — General-Vertretung:

RUDA ÉS BLOCHMANN

BUDAPEST, Akadémia-utca 16.

Kőbányai

Polgári Serfőző

részvénytársaság.

Szent-István-sör.

Polgár-sör.

LÖWENSTEIN M. (MIHÁLY)

ezégtulajdonos:

LÖWENSTEIN F. NÁNDOR

cs. és kir. udvari szállító, József fhg. Ő cs. és kir. fensége és Fülöp Szász Coburg Gothai herceg Ő kir. fensége udvari szállítója.

Főüzlet:

Fióközlet:

IV., Vámház-körút 4.

IV., Kishid-utcza 7.

ajánlja nagy raktárát

mindennemű fűszer-árakban a legjobb minőségben; bel- és külföldi sajtokban, hus, hal, főzelék- és gyümölcs-conservekben, csokoládé, francia és magyar cognacban és pezsgőben, angol és francia különlegességeket finom konyhák részére; főző bort: Madeira, Marsalla, Sherryt.

Kizárólagos főraktár az

„Anglo Continental Thee Association“-nak legjobb fekete teákban, valódi Jamaika rum.

Kivánatra árjegyzék bérmentve.

Első Magyar Részvénytársaság

BUDAPEST—KŐBÁNYÁN

Fennáll 1854 óta.

Az 1900. évi párisi világkiállításon collective a legnagyobb éremmel (Grand prix) kitüntetést nyert.

DISZOKMÁNY 1885.

JURY-TAG 1896.

Városi iroda: VIII. kerület, ESZTERHÁZY-UTCZA 6. szám.

Ajánlja: ászok, király, márcziusi világos, márcziusi sötét, „bajor mód“, udvari „pilseni mód“, kétszeres márcziusi világos és sötét, valamint bak-söreit, továbbá saját töltésű palaczköreit gőzpasteurizáló készülékkel s a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt kőbányai palaczkör osztályából.

==== Ezen a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőződénknak évi gyártási képessége 400,000 hektoliter. ====

Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink Arad-, Szeged-, Miskolcz-, Kolozsvár-, Nagyvárad-, Nyiregyháza-, Temesvár- és Debreczenben vannak.

Hordósör-megrendelés: **Budapestre, telefon-szám 52—59.**

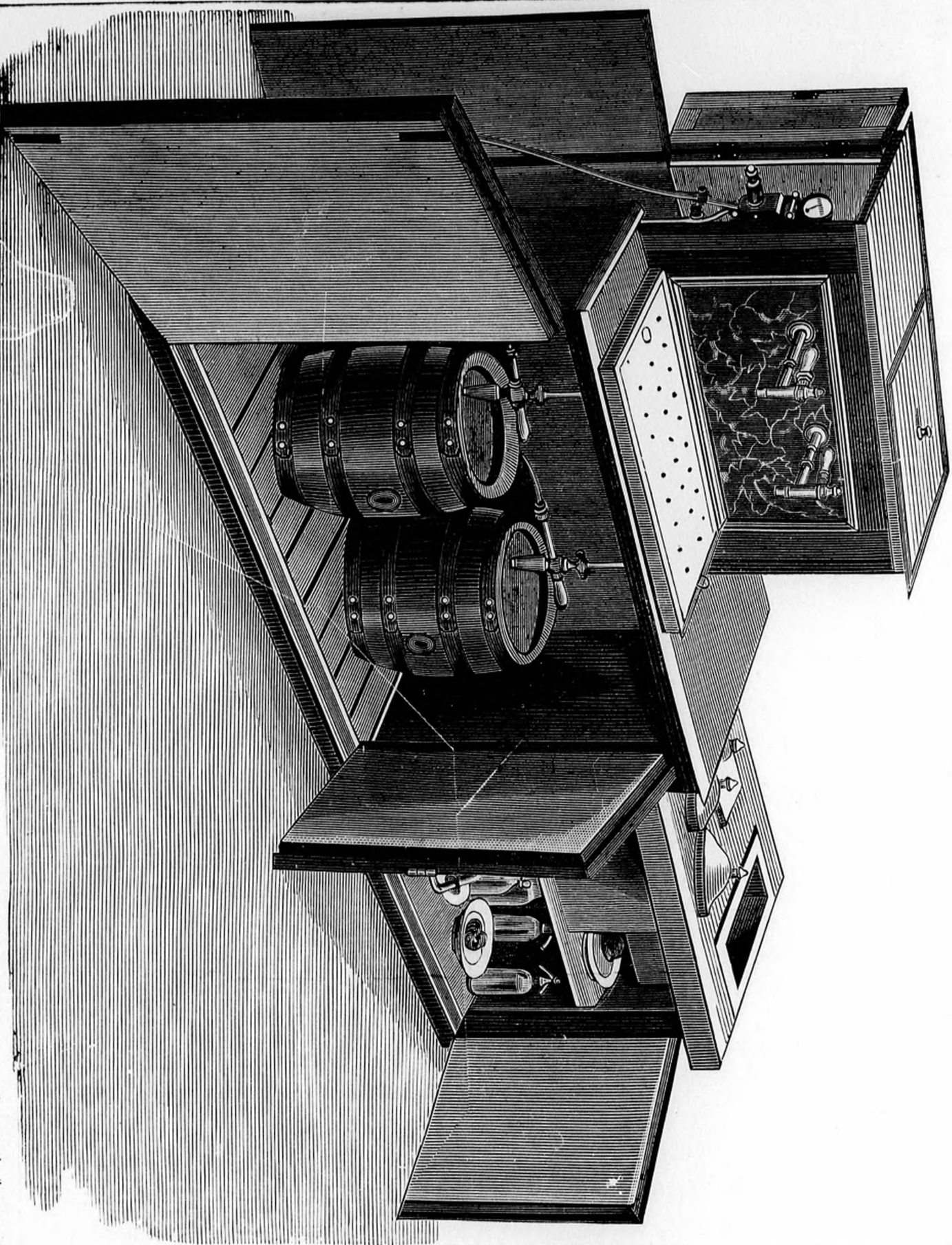
Hordósör-megrendelés: **Vidékre, telefon-szám 52—60.**

Palaczkör-megrendelés: **telefon-szám 56—58.**

Dr. Wágner és Társai egyesült gyárak mint betéti társaság

BUDAPEST, IX. Tinódy-utca 3. sz. (A Gizella-malom mögött) ● BÉCS, Währing, Schoppenhauserstrasse 45.

Részes gyárak: dr. Wágner Jenő és Emil; Hygieniai fémipar R. T. dr. Mandler H. és V.; Millacher L. és Wágner; Frum István utóda.

Sörkimérő-készülékek

folyékony szénsav vagy légnyomással.

Szekrétények vagy kimérő-asztalok tetszés szerinti méretben, a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig. Hordók a szekrétényben elhelyezve vagy vezetékkel közvetlen a pinczéből. A szekrétények ételhűtő-esselleg pohárállványgal is. A kimérő asztalok bádorgyparkolattal, bor-korsók-, étel és ásványvízhűtővel és mosómedencével.

Kiváló előnyök: Csigavezeték segítségével gyors és olcsó hűtés nagy jégmegtakarítás csekély térfogat, egyszerű és takarékos üzem.

Szikvizgyárak berendezése és ellátása.

Fémöntöde. Elektrolitikus fémlemezelési intézet.

Főraktár folyékony szénsavban, eredeti gyári áron.

Mindennemű pincegazdászati és felszerelési cikkek dúsz választékban.

Bier-Apparate

für Kohlensäure und Luftdruck.

Schränke oder Pulte in beliebigen Dimensionen von einfachster bis luxuriöserer Ausführung. Fässer im Schränke oder Leitung direct vom Keller. Schränke mit Speisekühler, eventuell auch mit Gläserstange, Schankpulte mit Blechverkleidung, Weinkrügen, Speisen und Mineralwasserkühler und Waschwanne.

Besondere Vortheile: Rasche und billige Kühlung mittelst Rohrschnecke. Grosser Eisersparniss. Geringer Raumanspruch. Einfache und Sparsamer Betrieb.

Einrichtung

und Versorgung von Sodawasserfabriken.

Metallgiesserei.

Electrogalvanische Metallplattenanstalt.

Hauptdepot flüssiger Kohlensäure zu Original Fabrikpreisen

Sämmtliche Kellerrätikel

in reicher Auswahl.

A. j. gyárak és költségvetések ingyen és bérmentve. — Preiscourante und Kostenvoranschläge gratis und franco.